

РЕШЕНИЕ

№ 6284

гр. София, 16.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав, в публично заседание на 27.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **12838** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 10а, ал. 4, вр. ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ).
Образувано е по жалба на А. М. А. Ал-А., гражданин на И., [дата на раждане], представляван от адв. В. П., срещу отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип "D") по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, по заявление IST25007763V от 21.03.2025 г., подадено в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], република Турция, постановен от А. З., заемащ длъжността съветник, консул.
В жалбата са изложени доводи, че оспореният административен акт е незаконосъобразен, необоснован, като постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и в несъответствие с неговите цели. В жалбата е посочено, че А. М. А. Ал-А., по смисъла на § 3, б. „в“ от ДР на ЗУБ, е член на семейството на М. А. М. А., ЕГН: [ЕГН] (ЛНЧ: [ЕГН]), на когото с Решение № 4037/28.05.2015 г. на заместник председателя на ДАБ при МС (влязло в сила) е предоставен бежански статут. С Решение № 9458/17.12.2015 г. на заместник председателя на ДАБ при МС (влязло в сила) на същото лице е разрешено да се събере на територията на Република Б. с членовете на семейството си, включително с неговия баща А. М. А. Ал-А.. Изтъква се още, че в контекста на процедурата за събиране на семейство, отказите за издаване на виза тип "D" са неправомерна държавна намеса, засягаща по изключително тежък начин възможността на чуждия гражданин да упражнява правото си на личен и семеен живот, гарантирано от чл. 9 от ЕКПЧ и чл. 7 от ХОПЕС. Предвид чл. 9, ал. 6 от ЗУБ за жалбоподателя следва да се презюмира, че е лице, нуждаещо се от международна закрила. Сочи се, че обжалваният административен акт възпрепятства

възможността на лицето да достигне до сигурната територия на Република Б. и го оставя в риск от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, като се нарушават ЕКПЧ и ХОПЕС. Жалбоподателят поддържа и нищожност на административния акт, като издаден в противоречие с влязло в сила съдебно решение по адм. дело № 9518/2023 г. на Административен съд София-град, с което по жалба на А. М. А. Ал-А. е отменен първоначален отказ за издаване на виза тип "D" на същото лице по заявление № 22030779 от 24.11.2022 г., издаден от А. З., първи секретар, консул в Генералното консулство на Република Б. в И. (Турция) и преписката е изпратена на консулското длъжностно лице в Генералното консулство на Република Б. в И., за ново произнасяне по искането за издаване на виза, съобразно мотивите на съдебното решение. В цитираното решение съдът е приел, че за административния орган е възникнало задължение за издаване на виза тип "D". Иска се отмяна на постановения административен акт и връщане на преписката за издаване на заявената от жалбоподателя виза тип "D".

Ответникът – А. З. - Съветник, Консул към Генерално консулство на Република Б. в [населено място], Турция, не се явява и не се представлява в съдебното заседание. Не ангажира становище по жалбата.

Представителят на С. градска прокуратура не се представлява и не ангажира становище по жалбата.

Административен съд София - град, Трето отделение, 44-ти състав, като обсъди доводите на страните, приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административният акт, предмет на настоящото съдебно производство, е издаден във връзка с постановено решение по адм. дело № 9518/2023 г. на Административен съд София-град, с което е отменен като незаконосъобразен първоначален отказ за издаване на виза тип "D" на А. М. А. Ал-А. по заявление № 22030779 от 24.11.2022 г., издаден от първи секретар, консул в Генералното консулство на Република Б. в И. (Турция) и преписката е изпратена на консулското длъжностно лице в Генералното консулство на Република Б. в И., за ново произнасяне по искането за издаване на виза, съобразно мотивите на съдебното решение. При новото произнасяне от страна на административния орган е постановен сега обжалвания отказ за издаване на виза тип "D" по заявление на А. М. А. Ал-А..

По делото не е спорно, че А. М. А. Ал-А. е член на семейството (баща) на М. А. М. А., ЕГН: [ЕГН] (ЛНЧ: [ЕГН]), на когото с Решение № 4037/28.05.2015 г. на заместник председателя на ДАБ при МС е предоставен бежански статут (л. 9 от делото). Също така с Решение № 9458/17.12.2015 г. на заместник председателя на ДАБ при МС (л. 8 от делото) на същото лице е разрешено да се събере на територията на Република Б. с членовете на семейството си, включително с неговия баща А. М. А. Ал-А. (изрично посочен в решението на ДАБ). Като мотиви в процесния административен акт – правно основание за отказ е посочена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ, като е описано, че след извършена проверка е установено, че „събиращите семейството си чужди граждани с получена закрила в Република Б., реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване, съответно и средства за издръжка, за да не прибегват членовете на семейството им до системата за социално подпомагане“. Изложено е още, че не е представено свидетелство за съдимост, което е задължително условие при подаване на заявление за виза. По делото също така е представено писмо от Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), след постановено определение на съда ДАНС да представи документацията относно изразеното становище в резултат от проведената съгласувателна процедура за издаване на виза на лицето, гражданин на И. - А. М. А. Ал-А., [дата на раждане] , по заявление за виза тип "D" с № IST25007763V от 21.03.2025 г. В

писмото е отговорено, че съгласувателната процедура е осъществена от С. – ДАНС, като по електронен път е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система. Апликантът не е бил идентифициран като заплаха за националната сигурност на страната, но е било установено, че същият попада в хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ. При извършена проверка е било установено, че чуждият гражданин не е представил достатъчно средства за издръжка за срока на пребиваване на територията на Република Б., без да се прибягва до системата за социално подпомагане в страната, не е представил и свидетелство за съдимост, което е задължително, няма изготвени писмени документи.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, вр. чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ, което е адресат на индивидуален административен акт, засягащ правната му сфера неблагоприятно, тъй като му налага ограничения. Подадена е в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Според чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано, т. е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на издадения отказ за виза от съответния тип (в този смисъл определение № 6181/09.06.2025 г. по адм. д. № 5536/2025 г. на ВАС и др.).

Разгледана по същество жалбата е основателна.

На първо място следва да бъде обсъдено възражението на жалбоподателя за нищожност на оспорения отказ, като най – тежък порок на административния акт, поглъщащ в себе си материалната незаконосъобразност на същия, като основание за неговата отмяна. Съдът намира възражението за неоснователно. Със съдебно решение по адм. дело № 9518/2023 г. на Административен съд София-град, по жалба на А. М. А. Ал-А., е отменен като незаконосъобразен първоначалният отказ за издаване на виза тип "D" на същото лице по заявление № 22030779 от 24.11.2022 г., издаден от първи секретар, консул в Генералното консулство на Република Б. в И. (Турция) и преписката е изпратена на консулското длъжностно лице в Генералното консулство на Република Б. в И., за ново произнасяне по искането за издаване на виза, съобразно мотивите на съдебното решение. Следователно административният орган е обвързан от указанията на съда, поради което в случая консулското длъжностно лице е бил задължен да постанови административен акт в съответствие с дадените в мотивите на визирания съдебен акт указания. Съгласно нормата на чл. 177, ал. 2 от АПК актовете и действията на административния орган, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда, са нищожни. Съдържанието на посочената норма разкрива предвидената от законодателя санкция за неспазване на силата на присъдено нещо (СПН), присъща на съдебните решения, а не на мотивите за тяхното постановяване. Подобно противоречие може да е налице, ако с акта е отказано или е признато дадено субективно право и то със СПН, т.е. повдигнатият пред съда правен спор е решен по същество. В случаите, при които съдът, поради констатиран порок във формата и/или съдържанието на първоначалния административен акт, и/или при установени допуснати от административния орган съществени нарушения на административнопроизводствените правила при издаването му, е отменил акта и е върнал преписката за ново произнасяне, не е постигнато окончателно разрешаване на правния спор, т.е. единствено се възстановява неговата висящност. Когато обаче съдът се е произнесъл и по материалната законосъобразност на акта, чрез ясно изразено отричане или признаване на съответното субективно право, без значение дали е приложена нормата на чл. 173, ал. 2 АПК, то издаването на нов административен акт при повторно отричане или признаване на правото и то на същото основание от страна на

административния орган ще доведе до пререшаване на спора, респективно ще обуслови нищожността на акта. В настоящия случай с влязло в законна сила решение по адм. дело № 9518/2023 г. по описа на АССГ е отменен първоначалният отказ, като правото на жалбоподателя на издаване на виза тип "D" не е признато или отречено със самия съдебен акт, доколкото естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, съдът е върнал преписката със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. Постановил е при новото разглеждане на заявлението на жалбоподателя органът да извърши преценка на относимите факти и обстоятелства в контекста на приложението на ЗЧРБ и ЗУБ и разпоредбите им, съответстващи на посоченото от заявителя основание за издаване на виза и да постанови акт като завършек на едно законосъобразно проведено административно производство. Така, съобразявайки съдържанието на оспорения по настоящото дело административен акт, настоящият състав не намира основание да приложи нормата на чл. 177, ал. 2 АПК.

Относно материалната законосъобразност на административния акт, съдът намира следното: Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република Б. е уреден в Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ). Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република Б. или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република Б. има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи (чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР).

По силата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ оправомощените от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерство на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република Б. в чужбина и органите за граничен контрол при условия и по ред, определени с Наредбата по чл. 9е, ал. 1, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи.

Оспореният Отказ е издаден от компетентен орган – завеждащ Консулската служба в ГК-И., Турция. Със Заповед № 6/13.02.2025 г., издадена от Генералния Консул на ГК-И., на А. З. – съветник, КДЛ, са делегирани правомощия по чл. 34 от НУРИВОВР. Той е и издател на административния акт.

Спазено е изискването за форма – оспореният отказ за издаване на виза тип "D" е обективиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, изискуеми и съгласно общите правила, визирани в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК (вж. в този смисъл решение № 2087/22.02.2024 г. по адм. д. 7021/2023 г. на ВАС и др.).

Въпреки това, съдът намира, че в оспорения акт не се съдържат ясни мотиви за постановяването му.

Според разпоредбата на чл. 59, ал. 2, т. 4 от Административнопроцесуалния кодекс, административният акт в писмена форма трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта. В случая административният акт е издаден след извършено съгласуване с ДАНС. Видно от приложеното

писмо рег. № М-12680/22.12.2025 г., ДАНС е изразила отрицателно становище.

Както е посочено в Тълкувателно решение № 16 от 31.ІІІ.1975 г., ОСГК на ВС, което в тази част не е изгубило сила, не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Ако административният акт е издаден на основание на такива подготвителни документи, изложените в тях съображения са такива и за издаването на самия акт. В тази хипотеза попада и настоящият случай. Писмото от ДАНС е съставено преди издаване на постановления отказ на виза, поради което е част от преписката по издаването му. Същевременно в постановления отказ също се съдържат бланкетни мотиви за издаване на акта, които като фактическите основания не съвпадат изцяло с изложените такива в писмото на ДАНС.

Ако за административния орган съществува задължение за съобразяване на решението със становището на ДАНС, т.е. да предприеме действия в условията на обвързана компетентност, то за съда такова ограничение не е налице. При преценка за законосъобразност на оспорен пред него административен акт, съдът в хода на съдебното дирене следва да събере нужната за произнасяне с правилно и обосновано решение информация, като едва на тази база е възможно извършването на проверка за спазването на приложимия материален закон.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от категорията на съществените, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановления отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

В този смисъл е и разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Наредбата), в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа.

Следва да се отбележи, че в тежест на административния орган е да установи посочените в отказа и писмото на ДАНС обстоятелства по чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ. Част от посочените правни основания кореспондират с твърдение, че има данни, че влизането на заявителя в Б. е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. В случая от представеното писмо от ДАНС не се установява въз основа на какви факти е прието, че за жалбоподателя съществува риск да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава, в него не съществува нито едно фактическо твърдение, свързано с конкретно поведение или информация относно конкретния жалбоподател. Напротив – фактическите основания, посочени в справката на ДАНС и в административния акт не кореспондират с посочените в същите правни основания, нито едни с други. В писмото на ДАНС е посочено, че не е установено, че заявителят е представил достатъчно средства за издръжката си за престоя си в Б., без да се прибягва до системата за социално подпомагане в страната, които твърдения касаят самия апликант. В административния акт, отказът, макар и със същите правни основания е обоснован с твърдения, касаещи не апликанта, а вероятно неговия син, по отношение на когото е посочено, че не „пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване, съответно и средства за издръжка, за да не прибягват членовете на семейството им до системата за социално подпомагане“. Изложено е още, че не е представено свидетелство за съдимост. Настоящата съдебна инстанция намира, че нито едно от посочените фактически основания не обосновават приложението на посочените в отказа и писмото на ДАНС

правни основания на чл. чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ. Още по – малко по делото са налице данни, че влизането на заявителя в Б. е с цел да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Относно твърдението, че синът на жалбоподателя не пребивава на територията на страната, следва да се посочи, че с влязлото в сила решение по адм. дело № 9518/2023 г. по описа на АССГ, съдът се е произнесъл, че на основание чл. 32 от ЗУБ, чужденец с предоставен статут на бежанец има правата и задълженията на български гражданин с някои изключения, поради което няма пречка да се намира извън територията на страната, което не е основание за отказ за издаване на виза по отношение на баща му, който е включен в решението за събиране на семейството.

Водещият производството орган не е съобразил и че съгласно чл. 34, ал. 7 от ЗУБ, визи на членовете на семейството се издават след разрешението по ал. 2 и 4 от българските дипломатически или консулски представителства. Видно от посочената разпоредба, издаването на виза, не е поставено под условие, а следва задължително да се издаде такава, след като компетентен орган, предоставящ международна закрила е преценил, че са налице предпоставките по закона, да се събере едно семейство. В тази връзка освен че е ирелевантно посоченото изискване за представяне на свидетелство за съдимост на апликанта при подаване на заявление за виза, то не е и изискуемо в настоящата хипотеза. Такъв документ се изисква в производство по предоставяне на продължително пребиваване (Глава II, раздел 1 на ППЗЧРБ), постоянно пребиваване (Раздел II), но не и за дългосрочно пребиваване (Раздел IV от ППЗЧРБ, вр. чл. 19 от НУРИВОВР).

Настоящият състав намира, че оспореният отказ е постановен и в несъответствие с целта на закона.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от Конвенцията за правата на човека и основните свободи, „всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция“, като (ал. 2) намесата на държавните власти в ползването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите“. Аргументи и доказателства за прилагане на изключението не са ангажирани от ответника.

Целта и условията на заявеното пребиваване на апликанта се установяват по несъмнен начин от цитираното Решение № 9458/17.12.2015 г. на заместник председателя на ДАБ при МС, с което на М. А. М. А., ЕГН: [ЕГН] (ЛНЧ: [ЕГН]), син на А. М. А. Ал-А. е разрешено да се събере на територията на Република Б. с членовете на семейството си, включително с неговия баща А. М. А. Ал-А.. Не се спори, че жалбоподателят е член на семейството на чужд гражданин, който се ползва от международна закрила, предоставена от РБ, като в отказа за издаване на виза липсва и сочено основание за неприложимост на чл. 24е от ЗЧРБ.

С оглед изложеното, издаденият отказ следва да бъде отменен. Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство,

вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, като съобрази и, че е издадено от председателя на ДАБ решение за събиране на семейство, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на виза, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективиран отказът. Воден от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 44 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип "D") по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, по заявление IST25007763V от 21.03.2025 г., подадено от А. М. А. Ал-А., гражданин на И., [дата на раждане] , в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], република Турция, постановен от А. З., заемащ длъжността съветник, консул.

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявление IST25007763V от 21.03.2025 г., подадено от А. М. А. Ал-А., гражданин на И., [дата на раждане] , в **едномесечен срок** от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република Б. чрез Административен съд София-град.

СЪДИЯ: